

Statistikanõukogu
esimese koosseisu tegevuse
esimene aruanne
2011. aasta kohta

Tallinn 2012

Kokkuvõte

Statistikanõukogu tutvus oma esimese tööaasta jooksul põhjalikult riikliku statistika programmiga ning avaldas selle kohta arvamust nii Statistikaametile kui ka Eesti Pangale ning tegi ettepanekuid rahandusministrile. Arvamuse paremaks kujundamiseks hakatakse edaspidi arvesse võtma riikliku statistika pikemaid perspektiive.

Statistikanõukogu on arvamusel, et järgmiste aastate statistikaprogrammi ja eelarve kujundamisel on vaja tähelepanu pöörata järgmistele aspektidele:

- pikaajaliste ühtlustatud aegride loomine;
- jätkusuutliku ja professionaalse, rahvusvahelisi kvaliteedinõudeid tagava küsitlusvõrgu arendamine;
- eri valdkondade näitajate süsteemne esitus mitmes olulises lõikes, mis aitab jälgida sotsiaalset kaasatust ning Eesti konkurentsivõime kava eesmärke aastani 2020.

Statistikanõukogu jälgis 2011. aasta rahva ja eluruumide loenduse ettevalmistust ning pidas ettevalmistusi loenduse korrektset läbiviimist tagavaks. Statistikanõukogu jätkab registripõhise rahva ja eluruumide loenduse ettevalmistuse jälgimist järgmiseks, 2020. aasta loendusvooruks.

Statistikanõukogu tutvus keskkonnastatistika ja tervisestatistika tegemisega ning oli arvamusel, et tervisestatistika võiks kujuneda riiklikuks statistikaks, mis vastab kõigile riikliku statistika tegemise põhiprintsiipidele ja kvaliteedinäitajatele. Statistikanõukogu jätkab ülevaatusi statistikavaldkondade kaupa.

Sissejuhatus

Statistikanõukogu eesmärk on nõustades ja arvamust avaldades kaasa aidata riikliku statistika tegemisele võimalikult kõrge kvaliteedi juures. Eesmärgi täitmiseks statistikanõukogu nõustab riikliku statistika tegijaid — Statistikaametit ja Eesti Panka — ning avaldab oma arvamust riikliku statistika institutsioonilise korralduse eest vastutavale Rahandusministeeriumile. Vastavalt maailmas kujunenud praktikale oodatakse statistikanõukogult eelkõige riikliku statistika sõltumatuse suurendamist, statistika tegemise läbipaistvamaks muutmist ning ühiskonna suuremat kaasamist statistika tegemise protsessi. Sarnaste ülesannetega kogu on kõikides Euroopa Liidu liikmesriikides, v.a Läti.

Riikliku statistika eesmärk on kajastada ühiskonna olukorda ja muutusi ning varustada ühiskonda rahvastiku, sotsiaalvaldkonna, majanduse ja keskkonna arengu seisukohalt olulise teabega. Teavet kasutatakse arengukavade ja prognooside koostamiseks, erinevate poliitikate kujundamiseks, teadus- ja rakendusuuringute tegemiseks ning teadmuspõhiste otsuste langetamiseks erinevates valdkondades.

Eesti Vabariigis tegutses alates 1922. aastast kuni nõukogude ajani Riigi Statistika Keskbüroo juures statistikanõukogu, mida juhtis riigisekretär. Statistikanõukogu traditsiooni taastas riikliku statistika seadus, mis jõustus 01.08.2010 redaktsiooniga. Statistikanõukogu moodustamisega tasandati Eesti riikliku statistika süsteemi oluline puudujääk, millele juhtis oma lõppraportis tähelepanu 2006. aastal Eestis Euroopa statistika tegevusjuhise põhimõtete rakendatust hinnanud ekspertrühm, et Statistikaameti erialase sõltumatuse tagamiseks on oluline seaduse tasemel sätestada statistikanõukogu roll ja ülesanded riikliku statistika süsteemis.

Statistikanõukogu aitab tagada riikliku statistika ja riikliku statistika tegijate sõltumatust poliitilistest ja/või väikeste gruppide huvidest ja mõjutustest ning juhendada ühiskonna kui terviku vajadustest, seejuures olles vahendaja riikliku statistika tegijate ja riikliku statistika tarbijate vahel. Täiendava nõudena tuleb hoida mõistlikkuse piires ettevõtjatele ja eraisikutele kaasnevat andmeesituskoormust ning arvestada ühiskonna võimet riikliku statistika tegemist rahastada. Lähtuvalt eeltoodust on statistikanõukogus esindatud järgmised huvigrupid — riikliku statistika tegijad, tarbijad, andmeesitajad ning eksperdid statistika, rahvastiku, sotsiaalvaldkonna, keskkonna, majanduse ja põllumajanduse alal. Statistikanõukogus on 13 liiget. Statistikanõukogu iga koosseisu volituste tähtaeg on neli aastat. Statistikanõukogu tööd juhib liikmete seast valitud esimees Luule Sakkeus.

13.01.2011 määrusega nr 11 kinnitas Vabariigi Valitsus statistikanõukogu töökorra ning liikmed 13.01.2001 korraldusega nr 14 järgmiselt:

Priit Potisepp	Statistikaameti peadirektor
Märten Ross	Eesti Panga asepresident
Viljar Peep	Andmekaitse Inspektsiooni peadirektor
Tiina Annus	Haridus- ja Teadusministeeriumi analüüsiosakonna juhataja
Tiit Kirss	Eesti Linnade Liidu nõunik

Siim Raie	Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor
Kalle Hein	Tartu Ülikooli eelarvetalituse juhataja
Tõnu Kollo	Tartu Ülikooli matemaatilise statistika professor
Luule Sakkeus	Tallinna Ülikooli Eesti Demograafia Instituudi direktor
Andra Reinomägi	Sotsiaalministeeriumi sotsiaalpoliitika info ja analüüsi osakonna juhataja
Matti Viisimaa	Keskkonnateabe Keskuse jäätmeosakonna nõunik
Ivo Karilaid	Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna rahvamajanduse instituudi rahanduse ja panganduse õppetooli dotsent
Rutt Rebane	Maaelu Edendamise Sihtasutuse (MES) Eesti Põllu- ja Maamajanduse Nõuandeteenistuse koordineeriva keskuse konsulent

2011. aasta lõpuks on statistikanõukogu liikmete hulgas toimunud kolm muudatust:

- Eesti Kaubandus-Tööstuskoda esindab peadirektor **Mait Palts**;
- Eesti Panka esindab asepresident **Ülo Kaasik**;
- Ekspertina — Sotsiaalministeeriumi sotsiaalpoliitika info ja analüüsi osakonna juhataja **Hede Sinisaar**.

Oma ülesannete täitmiseks kogunes statistikanõukogu 2011. aastal seitsmele koosolekule, millel käsitleti kokku 36 päevakorrapunkti. Statistikanõukogu töötas enda kinnitatud tööplaani alusel, mis on lisatud aruandele (Lisa 1).

Aruande järgmised peatükid käsitlevad statistikanõukogule riikliku statistika seaduse kohaselt pandud ülesannete täitmiseks 2011. aastal tehtut.

1. Riikliku statistika tegijate nõustamine riikliku statistika programmi koostamisel

- 12.04 koosolekul tutvuti Eesti Panga presidendi kinnitatava statistikatööde loetelu ülesehituse ja koostamisprotsessiga.
- 12.04 koosolekul tutvuti Vabariigi Valitsuse kinnitatava statistikatööde loetelu ülesehituse ja koostamisprotsessiga.
- 16.05 koosolekul toimus Statistikaameti 2012.–2016. aastal tehtavate statistikatööde loetelu projekti arutelu ja käsitleti Statistikaameti strateegia 2008–2011 vahekokkuvõtet.
- 20.06 koosolekul kinnitati statistikanõukogu arvamus Statistikaameti 2012.–2016. aastal tehtavate statistikatööde loetelu projekti kohta.
- 12.10. koosolekul toimus Eesti Panga 2012.–2016. aastal tehtavate statistikatööde loetelu projekti arutelu ja projekti kohta arvamuse avaldamine ning ülevaade plaanitavatest statistikatöödest koos eraldatud eelarveliste vahenditega.

Eesti riikliku statistika programm koosneb kahest osast: Eesti Panga presidendi kinnitatavast statistikatööde loetelust ja Vabariigi Valitsuse kinnitatavast statistikatööde loetelust Statistikaametile.

Statistikanõukogu avaldas arvamust:

- (1) **riikliku statistika tegijate vahelise koostöö arendamise vajaduse kohta**. Statistikanõukogu soovitas luua asutusüleised tööühmad, keskendumaks ühtsete meetodikate rakendamisega seotud koostööle ning riikliku statistika tegijate statistikatööde avaldamistähtaegade sünkroniseerimisele;
- (2) **Statistikaameti eelarve ja statistikatööde planeerimise ajastuse kohta**, leides, et need ei ole ajaliselt väga hästi sünkroonis ning soovitas järgmisel aruandeaastal planeerimise protsessile enam tähelepanu pöörata;
- (3) **hakata saama infot EL õigusaktide alusel tehtavate statistikatööde töömahu osakaalu kohta statistikatööde kaupa ning eraldi kogumise, töötlemise ja avaldamise eelarveproportsioonide kohta**;
- (4) **andmekogumiskohustuste kaardistamise kohta**, pidades vajalikuks täpsustada lisaks EL õigusaktide alusel tehtavate statistikatööde kõrval vajadust määratleda täpsemalt teistele rahvusvahelistele organisatsioonidele tehtavate statistikatööde mahtu;
- (5) pädeva otsustusosaluse kujundamiseks on vaja **seostada kavandatavate statistikatööde puhul täpsemalt finantseerimisallikas** (riigieelarve, välisvahendid, kaasfinantseerimine). Tegevus on seotud arvamuse avaldamisega rahandusministrile riikliku statistika programmi ja selle muudatuste kohta.

2. Statistikaametile (SA) soovitude andmine riikliku statistika tegemise koordineerimise kohta

- 20.06 koosolekul tutvustas Statistikaameti rahvamajanduse, finants- ja keskkonna arvepidamise osakonnajuhataja Agnes Naarits osaliselt väljaspool riikliku statistika süsteemi tehtavast keskkonnastatistika valdkonnast.
- 12.10 koosolekul andis ülevaate Tervise Arengu Instituudi tervisestatistika osakonna juhataja Natalja Eigo väljaspool riikliku statistika süsteemi tehtavast tervisestatistika valdkonnast.

Keskkonnastatistika puhul on oluline tagada eri asutustest Eesti kohta rahvusvahelistele organisatsioonidele edastavate andmete sidusus, samade klassifikaatorite rakendus, sh tehtud andmeparenduste tagastamine SA poolt andmeesitajale konfidentsiaalsusnõudeid rikkumata. **Alusteabe kvaliteedi tõusule aitab oluliselt kaasa, kui Statistikaamet võtab kanda talle määratud koordinatsiooni rolli, oluliselt suurendades andmeesitajate koolituse mahtu, aga võimalik, et ka panustades klassifikaatorite rakendajana andmeesitajate juures otseselt**. Viimased tegevused võivad nõuda ka vastava ressursivajaduse ja professionaalse kompetentsi suurendamist Statistikaametis.

Tervisestatistika puhul on tegemist suure statistikavaldkonnaga, mis hõlmab teemasid makromajandusest isikupõhise statistikani (tervishoiu kogukulude arvepidamine, tervishoiustatistika, haigestumusstatistika, tervise valdkonna küsitlusuuringud). Taoline tegevus on oluliselt integreeritud SA statistikavaldkondadega, kust tulevad sisendid tervise valdkonna statistika tegemiseks. **Statistikanõukogu oli arvamusel, et tervisestatistika võiks kujuneda riiklikuks statistikaks, mis**

vastab kõigile riikliku statistika tegemise põhiprintsiipidele ja kvaliteedinäitajatele. Selleks vaagitakse 2012. aastal statistikanõukogus tervisestatistika tegijate aruannet, mis analüüsib TAI vastava valdkonna vastavust statistika tegemise põhiprintsiipidele ja kvaliteedinäitajatele. Oluline on lahendada riikliku statistika seaduse raames tervisestatistika tegemiseks vajalike isikustatud andmete saamine.

3. Rahandusministrile arvamuse avaldamine riikliku statistika programmi ja selle muudatuste kohta enne nende kinnitamist

20.06. arutati Statistikaameti 2012.–2016. aastal tehtavate statistikatööde loetelu projekti ja kinnitati statistikanõukogu arvamus selle kohta.

Statistikanõukogu andis hinnangu, et statistikatööde loetelu:

- katab olulisemad riigisisised vajadused;
- laiendab piirkondlikku mõõdet;
- vähendab majandusüksuste ja füüsiliste isikute koormust, laiendades andmete kogumist administratiivsetest andmeallikatest;
- võtab kasutusele alternatiivseid statistilisi meetodeid;
- kasutab rea tööde tegemiseks olemasolevaid ressursse efektiivsemalt;
- vähendab mõnes valdkonnas Statistikaameti tööd;
- ei taga alati statistikatööde jätkusuutlikkust;
- ei ole täielikult kooskõlas EL otsekohalduvatest õigusaktidest tulenevate nõuetega;
- ei sisalda kõiki statistikaprogrammi esialgses projektis olnud Eesti tarbijale olulisi statistikatöid või tegevusi.

Statistikanõukogu soovitas, et statistikatööde jätkusuutlikkuse tagamiseks, EL määruste täitmata jätmisest tulenevaks trahvivõimaluse ennetamiseks ning otsustusprotsessides vajamineva kvaliteetse teabega tagamiseks tuleks **2012. aasta statistikatööde katteks leida eelarves lisavahendid 230 000 euro ulatuses ning tagada Sotsiaalministeeriumi eelarve lisataotluses esitatud vananemisuuringu rahastamine 2012.a. 200 000 euro ulatuses**. Viimasest pool on oluline Statistikaameti küsitlusvõrgu suurendamiseks tulevaste, sh Euroopa Komisjoni poolt kohustuslikuna ettenähtud uute küsitlustööde tagamiseks. **Statistikaprogrammi Eesti EL liikmelisusest johtuvate kohustustega kooskõlla viimine oleks läinud maksma 139 000 eurot.**

Kokkuvõtvalt võib öelda, et kuigi 2012. a. eelarve katab enamiku riigisisestest vajadustest statistikatöödele, on siiski **ressursipuudusel statistikaprogrammist välja jäetud mitmed olulised tarbijate soovid ja riiklikest suunistest tulenevad tööd**, millest tähtsamad on:

- 1) Sotsiaalministeeriumi korduvalt esitatud soov saada andmeid absoluutse vaesuse kohta;
- 2) Lääne Maavalitsuse, varasematel aastatel ka Siseministeeriumi ettepanek alustada kodanikuühiskonna andmete kogumist ja analüüsimist;

3) mitmed regionaalset arengut kajastavate näitajate laiendamiseks vajalikud arendustööd Siseministeriumi ja teiste tarbijate soovil, mis nõuavad ühelt poolt panustamist administratiivsete registrite arendusse ja teisalt, ulatuslikke koolitusi uute meetodikate rakendamiseks (nt SMAE) rahvaloenduse järgselt;

4) mitmed halduskoormust vähendavad arendustööd. Viimasega seonduvalt juhiti eeskätt tähelepanu esialgses projektis olnud majandusüksuste ja füüsiliste isikute halduskoormust vähendavale statistikatööle „Maksustamisandmete laialdasem kasutamine” (kood 20008). See arendustöö on teine etapp Registrate ja Infosüsteemide Keskuse koordineeritavast projektist „Aruandluskorralduse lihtsustamine”. Töö eesmärk oli vähendada majandusüksuste ja füüsiliste isikute halduskoormust sel viisil, et ettevõtluse lühiajastatistika tegemisel hakkab Statistikaamet kasutama võimalikult palju olemasolevaid maksustamisandmeid ja lõpetab analoogsete andmete küsimise majandusüksustelt. Osa nendest töödest seonduv ka administratiivregistrite arendustöödega, mis võiksid eelnevalt realiseeruda ning selle tööga seonduvad plaanid RISAs võivad nõuda läbivaatamist.

Statistikanõukogu nentis positiivselt andmeesitajate koormust vähendavate arengute kõrval lisaks veel negatiivsena Konkurentsiameti poolt esitatavate andmete puhul statistikatöödeks „Side” (kood 20507) ja „Sideteenused” (kood 20508) regionaalse mõõtme vähenemist.

Statistikanõukogu juhtis muuhulgas tähelepanu, et seoses statistikatöö „Maavarade kaevandamine” (kood 10301) lõpetamisega ning statistikatöö „Materjali voo arvepidamine” (kood 10305) väljajätmisega võib tekkida osa statistilise teabe järjepidevuse katkemine.

Kokkuvõttes oli statistikanõukogu oma arvamust esitades mures statistikaekspertide töökoormuse suurendamisega saavutatava efektiivsuskasvu jätkusuutlikkuse pärast. Samale ohule juhtis juba 2006. aastal tähelepanu Eesti statistikasüsteemi vastavust Euroopa statistika tegevusjuhisele hinnanud Euroopa Liidu ekspertkomisjon.

05.09.2011 toimunud arutelul tõdeti, et eelarveprojekt ei sisalda statistikanõukogu arvamuse kohaselt vajaminevaid lisavahendeid mahus, mis võimaldaks katta vähemalt EL määrustega otsekohalduvate tegevuste katteks vajaminevaid ressursse ning nõukogu otsustas teha rahandusministrile järelepärimise. 12.10.2011 arutati rahandusministri vastust, mis tões, et vajaminevaid lisavahendeid Rahandusministeerium oma 2012. aasta eelarvest ei leia. **Statistikanõukogu pidas vajalikuks oma edaspidistes arvamusavaldustes vaagida riikliku statistika pikemaid perspektiive ja kujundada oma seisukoht. 2012. aastal peeti vajalikuks kujundada nõukogu aramus Statistikaameti statistikatööde täpsustatud prioriteetide alusel.** Prioriteetide kujundamiseks oleks mõistlik Statistikaametil kaaluda kasu ja kulu võrdlemise meetodika kasutusele võtmist statistikatööde kulude eelarvestamisel.

4. Riikliku statistika tegija nõustamine riikliku statistika tegemisel, sealhulgas statistikaalaste põhimõtete ja kvaliteedikriteeriumide rakendamises

Peamise tegevusena riikliku statistika tegemise nõustamisel jälgis statistikanõukogu 2011. aastal selle aasta mahukaimat statistikatööd — rahva ja eluruumide loenduse ettevalmistust.

- 12.04.2011 REL2011: meetodika alamprojekt (ülevaade, riskid ja nende maandamise meetmed).
- 16.05.2011 REL2011: süsteemiarenduse ja süsteemihoiduse alamprojekt (ülevaade, riskid ja nende maandamise meetmed).
- 05.09.2011 REL2011 täiendavalt: e-loenduse uue keskkonna koormustesti tulemused, andmete kadumise riskide maandamine ja teised IT riskid
- 12.10.2011 REL2011 täiendavalt: meetodika ja e-loenduskeskkonna minipiloodi tulemused
- 20.06.2011 REL2011: GIS alamprojekt (ülevaade, riskid ja nende maandamise meetmed)
- 05.09.2011 REL2011: levi alamprojekt (ülevaade, riskid ja nende maandamise meetmed)
- 12.10.2011 REL2011: välitööde alamprojekt (ülevaade, riskid ja nende maandamise meetmed)
- 14.12.2011 Ülevaade Statistikaameti valmisolekust 2011. aasta rahva ja eluruumide loenduseks

Kuulanud ära teabe meetodikas tehtud muudatuste kohta, pidas statistikanõukogu vajalikuks minipiloodi järgselt kuulata uuesti ära tulemused küsimuste töötamisest uuendatud meetodika alusel. Loenduse piloodi ajal ilmnenu süsteemiarenduse ja tarkvaralisi probleeme arvestades monitooriti täiendavalt minipiloodi järgselt piloodi ajal ilmnenu oluliste vigade (e-keskkonna aeglus, osaline andmete kadu, IT-hoolduse organisatsioon) ennetamiseks võetud meetmeid. Elukoha andmete leidmiseks rakendatud GIS projekti tulemusena peaks 95% juhtudest aadress olema kaardilt leitav, võimalik oli kasutada ka ise täpsustamist. Levi alamprojekti puhul pöörati tähelepanu 2000. ja 2011. aasta rahvaloenduse kulude hindamisele, mida tehakse pärast loenduse lõppu, teavituskampanias oli eesmärgistatud detsembriks saavutada elanikkonna teadlikkus loenduse toimumisest 80% rahvastikust. Järgmistel aastatel esitatakse statistikanõukogule 2000. aasta rahva ja eluruumide loenduse ja 2011. aasta rahva ja eluruumide loenduse kulude võrdlus. Küsitlusloenduse ettevalmistamisel oli peamiseks mureks personali leidmine, eriti suurtesse linnadesse, e-loenduse kõrge vastavusmäär vähendaks oluliselt ka koormust küsitlusloendusele, aga ka loenduse kulu. **Statistikanõukogu pidas ettevalmistusi loenduse korrektset läbiviimist tagavaks.**

Statistikanõukogu tutvus 2011.aasta ühe pika-ajalise arendustegevusega, mis on seotud tulevaseks loendusringiks registripõhise rahva ja eluruumide loenduse ettevalmistamisega (REGREL).

- 20.06.2011. Ülevaade rahva ja eluruumide registripõhise loenduse (REGREL) ettevalmistamise juhtimisest

REGREL toimumine samal ajal mahuka REL töödega on ressursse pärssiv. Registritega tööde puhul tuleb arvestada ka REL projektis ilmnenu probleemiga, et registrites olevad andmed pole piisavad, et neid oleks olnud võimalik oluliselt rohkem kasutada REL eeltäidetud andmetena. **Praegu ei ole kõiki**

andmeid registritest korrektse statistika tegemiseks veel võimalik saada. Osa loendusel vajaminevaid tunnuseid (näiteks amet, töökoha paiknemine (nn toimla tasemel)) pole leitavad ühestki registrist ning tuleb leida kõige mõistlikum tee, millisesse registrisse sedalaadi tunnused luua.

- Statistikanõukogu tutvus 2011. a kohalike omavalitsuste peamiseks otsustuseluseks oleva piirkondliku statistika organisatsiooniga.

Statistikanõukogu tõdes, et piirkondlik statistika on olulise tähendusega omavalitsuste töö plaanimisel, kuid omavalitsusüksuse tasemel tulevad peamised andmed, mis on üksuse tasemel avaldatavad, loendusest. **Statistikanõukogu soovitas piirkondliku statistika andmestiku laiemaks avalikustamiseks tutvuda väikeste regionaalsete üksuste statistika metoodikatega ning asuda neid juurutama.**

5. Rahandusministrile hinnangu andmine riikliku statistika tegemise kulutuste kohta ja selle oma aastaaruandes esitamine

- 20.06. koosolekul arutatud Statistikaameti 2012.–2016. aastal tehtavate statistikatööde loetelu projekti ja kinnitatud statistikanõukogu arvamus sisaldas ka hinnangut kulutuste kohta. 05.09.2011 arutas statistikanõukogu ka Statistikaameti eelarvet.

Statistikanõukogu avaldas arvamust, et praegune eelarvestrateegia tegemise protsess ja statistikatööde plaanimise protsess on liigselt lahutatud, et statistikanõukogu saaks pädevalt hinnangut anda kulutuste eesmärgipärasuse ja plaanitu rakendatavuse kohta. Eelarvest saab täpse ülevaate, kui on üheselt mõistetav, milliselt Rahandusministeeriumile esitatud Statistikaameti eelarves kajastuvad Statistikanõukogu arvamusel esitatud statistikatööd ning vajadused lisarahastuse järele. Selleks, et saaks otsuseid vastu võtta, tuleb välja tuua, millise osa statistikatöödest katavad riigieelarvelised vahendid, millise osa välisfinantseerimine ja kaasfinantseerimine. Lisaks on mõistlik edaspidi esitada statistikatööd ka suurte kuluartiklite lõikes (personalikulu, investeeringud, majandustegevuse kulu). Statistikanõukogule tuleb eelarvet tutvustada viisil, mis võimaldab jälgida statistikanõukogus heaks kiidetud statistikaprogrammi kaetust programmi täitmiseks vajaliku eelarvega. Samuti on oluline mõista Statistikaameti järgmise aasta eelarve kujunemist ajas, s.t millal ja millise otsusega eelarveettepanekut ja koos sellega ka statistikaprogrammi mahtu, on vähendatud või suurendatud. Statistikanõukogu eeldab, et 2012. aasta plaanitud eelarve aruteludes kajastuvad eelnimetatud soovitused.

Statistikanõukogu on arvamusel, et järgmiste aastate statistikaprogrammi ja eelarve kujundamisel tuleb tähelepanu pöörata:

- 1) **pika-ajaliste ühtlusarvutatud andmetest aegridade tekkele** (definiitsioonide, klassifikaatorite ühilduvus ja ühtlusarvutus), väärtustades andmeesitust Eesti Vabariigi 100. sünniaastapäevaks;

- 2) jätkusuutliku professionaalse rahvusvahelisi kvaliteedinõudeid tagava küsitlusvõrgu arengule;
- 3) süsteemsele eri valdkondade näitajate esitusele regiooniti, sooti, immigrantrahvastiku ning teistes olulistes lõigetes, mis aitavad jälgida sotsiaalset kaasatust (puudega inimesed, lapsed, vanurid jmt) ning Eesti konkurentsivõime kava eesmärke aastaks 2020.

6. Rahandusministrile soovitude andmine ja arvamuse avaldamine statistikaalase õigusloome valdkonnas

- 20.06. arutati Statistikaameti konfidentsiaalsete andmete teaduslikel eesmärkidel edastamise korra kohta arvamuse avaldamise teemat. Laiem teema arutelu toimub samuti 2012. aastal.

Konfidentsiaalsete andmete korra käsitlemine oli ajendatud statistikanõukogu liikmete ja Rektore Nõukogu soovist täpsustada andmete kasutuse korras sisalduvate reeglite mõju teadusanalüüside tegemisele. Statistikanõukogus leidis teema käsitlemist korra ja seaduses sätestatu õigusliku vastuolu, aspektist. Õigusanalüüsis tõdeti, et õiguslikku vastuolu ei leitud, kuid analüüs ei andnud vastust, milline on korra mõju teadusanalüüsi teostamisele. Analüüs tõi välja vajaduse ka mitmetes olulistes punktides korda täiendada. Kõiki tehtud märkusi on arvestatud Statistikaameti peadirektori 24.11.2011 kinnitatud käskkirjas nr 179. **Korra mõjude analüüs jätkub 2012. aastal ning vajadusel ka edaspidi, mille järel formuleeruvad vajalikud soovitud õigusruumi reguleerimiseks.**

- 20.06.2011 arutati REGREL projektiga seonduvat

Statistikanõukogu tõdes, et mitmete Euroopa Liidu kohustuslike rahvaloendustunnuste puudumine riiklikest andmekogudest (kogu rahvastiku haridustase, välismaal õppimine, amet, töökoha paiknemine alamüksuse tasemel (toimla), alamüksuse tegevusala, osade registritunnuste madal kvaliteet riikliku statistika tegemise kvaliteedinõuetest lähtuvalt) võib vajada olulisi õigusruumi muudatusi, mis puudutavad mitte ainult Rahandusministeeriumi, vaid ka mitmeid teisi haldusalasid. **Statistikanõukogu otsustas järgmiste aastate jooksul pidevalt monitoorida REGREL projektiga seonduvat.**

7. Statistikaameti peadirektori ametikoha täitmiseks arvamuse avaldamine avalikku konkursi läbiviivale komisjonile kandidaadi sobivuse kohta ning rahandusministrile Statistikaameti peadirektori ametist vabastamise kohta

Kõrgemate riigiametnike konkursi- ja atesteerimiskomisjon viis läbi avalikku konkursi Statistikaameti peadirektori ametikohale. Vastavalt riikliku statistika seadusele esitas komisjon konkursi raames

väljavalitud kandidaadi statistikanõukogule arvamuse avaldamiseks. 28.02.2011 koosolekul toimus vestlus kandidaadiga. Statistikanõukogu esitas oma arvamuse kandidaadi kohta kõrgemate riigiametnike konkursi- ja atesteerimiskomisjonile. Nõukogu ei pooldanud esitatud kandidaati. Statistikaameti peadirektori konkursi tunnistas kõrgemate riigiametnike konkursi- ja atesteerimiskomisjon nurjunuks. Statistikaameti peadirektorina jätkab Priit Potisepp. Uut konkurssi ei ole välja kuulutatud. **Statistikanõukogu tõdeb, et mahukaima statistikatöö — rahva ja eluruumide loenduse toimumise ajal ei olnud mõistlik asutuse juhti vahetada.**